

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztőségért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek
1973. június 13.

bb. 1. vit előkészületek

i pr/fk/e hi la

1973. június 13.

Száz vit utlevélen még kitöltetlen a névnek hagyott hely - gazdája „10x10 a x.-re”, elnevezésű rádiós, televíziós vetélkedő nyertesei lesznek -, a x. berlini világifjúsági találkozóra utazó magyar delegáció további 600 tagját azonban már kiválasztották, a mérce igen magas volt: a fővárosi, a megyei kisz-bizottságok, a helyi kisz-szervezetek olyan fiatalokat jelöltek, akik kitűntek munkájukkal, példadóan helytálltak gyárukban, üzemükben vagy iskolájukban, s politikai, mozgalmi, társadalmi munkájuk is párját ritkító. Életük, munkájuk a biztosíték, hogy méltóan képviselik majd a kisz 800 000-res tagságát, az egész magyar ifjúságot, s szűkebb hazájukat, munkahelyüket, a gyárakat, a termelősövetkezeti közös gazdaságokat, az egyetemeket, az iskolákat. A választás az új nemzedék legjobbjaira esett, így lesz a küldöttség tagja járóka kálmán kőműves, a komáromi állami építőipari vállalat állami-díjas szocialista brigád tagja, bardigéza öntőformázó, a diósgyőri lenin kohászati művek ifjumsunkása, a fiatalok öntövetélkedőjének egyik győztese, zsudaibertalan, a tiszánánai termelősövetkezet ifju traktorosa, vagy bacsa juliana, a szolnoki vásárhelyi pál közgazdasági szakközépiskola tanulója, kisz-titkára.

a kulturális delegációból néhány név: antal imre, almási éva, csengeri adrienn, hofi géza, a pécsi balett, a kisz központi művészegyüttese. a sportdelegáció tagja lesz a gerelyvető ránkiné németh angéla, a vívó fordasi ildikó és a nemzetközi sakk-mester, verőczy zsuzsa.

/folyt.köv./

bb. 1. /vit...folyt./e

a világifjusági találkozóra azonban nemcsak az utazó hétszáz, hanem az egész magyar ifjuság is készül. a vit magyar nemzeti előkészítő bizottsága felhívással fordult az új nemzedékhez: tömegpolitikai akciókkal, kulturális és sportrendezvényekkel tegyenek hitet a vit-mozgalom eszméi, a béke, a barátság és az antiimperialista szolidaritás mellett. az elmúlt hetekben már sokszáz ilyen rendezvény zajlott le ország-szerte, szemináriumok, előadások hangzottak el, s a kisz-oktatás keretében megalakult vit-körök résztvevői megismerkedtek az eddigi találkozók történetével, elbeszélgettek egykori vit-küldöttekkel. a kisz különös gondot fordított arra, hogy a magyar fiatalok még jobban megismerjék a vit házigazdáját, a német demokratikus köztársaságot, tanulmányozzák a szocializmus építésében elért sikereit, politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életét. június 13-tól 15-ig kis vit-et rendeznek szombathelyen, szekszárdon és pakson. ezeknek a hazai találkozónak a programja megfelel a berlini vit programjának, s hogy a kis vit valóságú legyen, meghívót kaptak a találkozóra a hazánkban tanuló külföldi diákok is. gazdag kulturális, politikai és sportprogrammal tartanak kis vit-et június 27-e és 30-a között a szegedi fiatalok, s a környékbeliek augusztus 3-a és 5-e között a szelidi tónál.

a berlini találkozóra készülve tovább fokozódott a magyar fiatalok szolidaritási mozgalma: sok-sok forint gyűlt már össze az „egy napot a vit-ért, a szolidaritásért”, társadalmi munkaakció csekkszámán. az összegyűlt pénzzel a tőkés és fejlődő országok nehéz helyzetben lévő, haladó ifjusági szervezeteit, a nemzeti felszabadító mozgalmak fiataljait segítik, hozzájárulnak ahhoz, hogy képviselőik is minél nagyobb számban lehessenek ott berlinben. /mti/

...-

bb. 2. vizsgáznak a kirakatok rendezői

1 kf/gg/e sb hg

1973. június 13.

befejeződött a tanév az ország egyetlen kirakatrendező és dekorátor iskolájában, melynek végzős tanulói a szokásoktól eltérően nem tanteremben, hanem az utcán, a főváros közönsége előtt vizsgáznak. szerdától ugyanis a fővárosi árúházak, üzletek 81 kirakata vizsgamunka. az iskola végzős diákjai - 50 vidéki és 31 budapesti tanuló, köztük 21 fiú - minden segítség nélkül rendezték be a kirakatokat a tanultak bizonyítására. mind a 81 kirakatot zsűri - mégpedig nemcsak tanárokból, hanem gyakorló kirakatrendezőkből álló bizottság - bírálja el és osztályozza. a kirakat sikerétől függ a tanuló továbbhaladása, mert akinek e „gyakorlati feleletét”, nem fogadják el, nem mehet tovább a szóbeli vizsgára; ősszel kell „pótvizsga-kirakatot”, készítenie. /mti/

...-
- 2 -

bb. 3. „balaton”, tető alatt - modellkísérlettel döntik el, mit lehet tenni a keszthelyi öböl feltöltődése ellen

vid/e kz hg

1973. június 13.

kutatóhajókkal, regisztráló műszerekkel, iszap- és víz-mintákkal, nyomjelző anyagokkal, helyszíni és laboratóriumi vizsgálatok százaival igyekeznek tudományos magyarázatot találni a balaton „viselkedésére”, a szakemberek az évek óta tartó nagyszabású munkában több tudományos intézet kutatói, szakértői vesznek részt.

a balatonnak ugyanis nemcsak vizuális értelemben van „ezér arca”, egyébként is időről-időre új „leckét”, ad fel a kutatóknak. az évtizedek óta regisztrált megfigyeléseket újabb alaposabb részletvizsgálatokkal egészítik ki, „hitelesítik”,.

a vizsgázkodási tudományos kutató intézet - amely a sokirányú kutatómunkát összefogja és folytatja - már évek óta végez szélméréseket vizen és a jellegzetes parti helyeken. ezenkívül 14 regisztráló műszer jegyzi a hullámvész és az áramlás jelenségeit. figyelembe veszik a hegyek szélletérítő hatását. pontosan megfigyelik valamennyi körzet helyi időjárását és a tóra gyakorolt hatását. megfigyelték például a zala hordalékának utját, a szelek hullámkeltő erejét, a tó víz-tömegének lengését, a déli parti ugynevezett elhabolásokat, és az északi parthoz közeli vizek lebegő anyagait. nyomjelzős lebegő anyagokkal követték az iszap és a hordalék utját körben a balatonon. az máris megállapított tény, hogy a keszthelyi öböl eliszaposodásában nemcsak a zala, hanem a balaton egészének mozgásjelenségei szerepet játszanak. légi felvételekkel, szemmel is jól látható módon igazolták ezeket a megállapításokat.

a beható és rendkívül körültekintő kutatómunka adatait felhasználják a vituki tervezett modell-kísérleteinél is. az intézetben medencében vizsgálják majd a balaton „viselkedését”, mesterséges széllel-hullámvész és áramlással, a lengés rekonstruálásával, a hordalékmozgás megteremtésével, minden feltárt jelenség számbavételével, matematikai pontossággal „játsszák meg”, a tó életkörülményeit. a mesterséges medencét a külső behatások ellen befedik. ez a tető arányait figyelembe véve olyan magas lesz, mintha a valóságban 900 méter magasan helyezkedne el. az 1:1000-es méretarányú modellkísérlet nagy segítséget ad ahhoz a későbbi műszaki beavatkozáshoz, amellyel késleltetni kívánják a keszthelyi öböl feltöltődését. /mti/

...-
- 3 -

NA

bb. 4. sortatarozás a bem-rakparton - szolgáltató ház Óbudán

i pr/gg/e ni la

1973. június 13.

kétszáznyolcvanöt millió forint értékű munka elvégzése szerepel az 1-es számú fővárosi építőipari vállalat idei ter-
veiben: részt vesznek a budai kerületek lakóépületeinek tata-
rozásában, felújításában, teendőik közé tartozik különböző
kommunális létesítmények, oktatási intézmények felépítése, s
- ha kismértékben is - részt vállalnak a főváros lakásépíté-
si programból.

a 285 millióból 210 millió forintot a felújítás, a tata-
rozás „hoz”, a vállalatnak. a budai városrészekben 117 lakó-
házat újítanak fel az idén, részben teljesen, részben csak
az épület külső homlokzatát. munkásaik végzik a bem-rakpart
sortatarozását is, itt 24 épületnek adnak új, tetszetős hom-
lokzatu köntözt. /a vállalat erejétől tellően támogatja az
új technológiák bevezetését: mivel az előregyártott válaszfal-
elemek, könnyűfödémek, fürdőszobablokkok még meglehetősen
drágák, az építetők sok esetben csak a hagyományost hajlan-
dók megrendelni. jobb a helyzet a külső homlokzatok korszerű
burkolataival: miután ezekről már bebizonyosodott, hogy a ko-
rábbi 5-6 év háromszorosát „bírnak”, a megrendelések száma
is szaporodik./

kilencven új lakást építenek az idén, rájuk vár a várne-
gyed foghíjainak eltüntetésé, a tárnok utca 13., a fortuna
utca 18., valamint az uri utca 26. és 28. szám alatti telek
beépítése. tataroznak négy általános iskolát, felújítják az
ötvös kollégiumot, emeletráépítést végeznek a jános kórház
területén, átépítik a tölgyfa utcai tüdőbeteg gondozó intéze-
tet, s körülbelül húszmillió forint értékű munkát végeznek el
az országos ideg- és elmegyógyintézet épületein. Óbudán böl-
csődét és óvodát, valamint egy szolgáltatóházat és egy kisebb
abc-áruházat építenek. /mti/

-.-.-

- 4 -

bb. 5. perényi-cimeres csempe-töredék, gótikus faragványok
kerültek elő a diósgyőri pálos kolostor ásatásainál

vid/e fm la

1973. június 13.

a diósgyőri városközpont szomszédságában, a 13. század-
ban épült vártól nem messze telepítette le 4. béla király
hűséges hívének, ernye báznak fia, istván nádor az egyetlen
magyar alapítású szerzetesrendet, a pálosokat. részükre az
ugynevezett majláti részen kolostort alapított.

az istván nádor temetkezési helyéül alapított pálos ko-
lostorról levéltári kutatások során kiderült, hogy az a sajó-
ládi perjelség alá tartozott. ferdinánd kapitánya, serédi
gáspár 1526-ban lerombolta s a zápolya-párti barátokat elűz-
te. a kolostort csak a 18. században építették újjá, s annak
felavatására 1739-ben került sor, amint azt az eredeti álla-
potban fennmaradt kolostor-rész falán máig is meglévő felí-
rat tanúsítja.

a diósgyőri városközpont továbbépítése során szükségessé
vált az egykori feljegyzések figyelembevételével leletmentő
kutatásokat végezni a középkori maradványok felderítésére.

az ásatások első része most lezárult, megállapították,
hogy a középkori kolostor nagyobb volt, mint a 18. században
újraépített rész. egy méter mélységben megtalálták az ölnyi
vastag templom-falakat, több helyen pedig a középkori téglá-
padozatot. az ásatás során felszínre került többek között
perényi-cimerrel díszített csempetöredék a 16. századból, va-
lamint számos 16.-18. századi edény-cserép is. a kolostorhoz
tartozó kápolnánál gótikus pillérialapokat, valamint faragott
bordaiveket találtak. az épület egyik - többször átalakított
- részében feltárták a szerzetesek hajdani celláinak rendsze-
rét is. az ásatásokat folytatják. /mti/

-.-.-

- 5 -

v

bb. 6. szakmunkásképzés - gimnázium után

i hi/gg/e hi la

1973. június 13.

a gimnáziumban most érettségiző budapesti fiatalok korlátlan számban jelentkezhetnek szakmunkásképzésre -, közölték a fővárosi pályaválasztási intézetnél. kiváltképp azoknak a fiataloknak kínálik jó lehetőség a szakmatanulásra, akik gyengébb felvételi eredmény miatt, illetőleg hely hiányában nem tanulhatnak majd tovább egyetemen vagy főiskolán. augusztus 15-ig jelentkezhetnek szakmunkásképzésre, s közvetlenül az illetékes intézetnél - írásban vagy személyesen - kérhetik felvételüket, amely azonban csak a beiratkozással válik véglegessé. a beiratkozásra a tanulónak személyesen kell megjelennie, s be kell mutatnia a középiskola negyedik osztályának eredményes elvégzéséről szóló bizonyítványt. ami a választható szakmát illeti, főleg a műszeriparban - egyebek között mechanikai, illetve elektronikai vagy híradástechnikai műszerészként - tanulhatnak tovább a fiúk és lányok egyaránt. a vegyiparban gyógyszergyártó szakmunkásjelöltek jelentkezését várják - vegyészlaboránsnak csak budapestieket vesznek fel -, továbbá érettségizett ifjak a gépszerelést, a szerszámkészítést sajátíthatják el. mindkét nembeli fiataloknak jó elhelyezkedési lehetőséget ígér a vendéglátóipar, ahol főleg felszolgálókban, szakácsokban, cukrászokban van hiány. a felvételnél a nyelvtudás előnyt jelent.

a sokéves tapasztalat szerint a budapesti fiatalok körülbelül 60 százaléka közvetlenül érettségi után munkába lép. ezzel kapcsolatban a fővárosi pályaválasztási intézetnél hangsúlyozták: a budapesti üzemek, vállalatok túlnyomóan betanított és segédmunkásokat keresnek, azonban egyes iparágakban szakmunkáshiány is van. az érettségizett fiatalok munkába lépése számottevően enyhíthet ezen. bekapcsolódásuk a termelőtevékenységbe nem csupán a dolgozók számának puszta növekedését jelenti, hanem a munkaerőigény minőségi kielégítését is szolgálja. ugyanis az érettebb, műveltebb, iskolázottabb fiatalok magasabb szinten képesek feldolgozni munkahelyük - szakmai és egyéb tapasztalatait, ugyanakkor szélesebbkörű ismereteik jó alapot nyújtanak a fejlődő, kialakulóban lévő új szakmák - például a számítástechnika - munkafolyamatainak elsajátításához.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 6. /szakmunkásképzés...folyt./e

hozzáfűzték: a munkábalépés az érettségizetteknek természetesen nem jelent szükségszerűen egyhelyben való megrekedést. ellenkezőleg, további tanulás, szakképzettség megszerzését alapozhatja meg. jól példázza ezt, hogy a különböző vállalatoknál, üzemekben rendezett szaktanfolyamokon mintegy kilenczren képezhetik magukat tovább a következő tanévben. a szaktanfolyamok többségénél az elsajátítandó ismeretanyag a középiskolai tantervhez igazodik.

az illetékesek felhívják a középiskolát végzett fiatalok figyelmét, hogy elhelyezkedési, munkavállalási kérdésekben - különösen pedig az első munkaadással előtt - keressék fel a fővárosi pályaválasztási intézet ifjúsági munkavállalási tanácsadóját: 11. kerület, bicsei ut 6. szám. /mti/

bb. 7. „pannonia 73,, harkányban

vid/kz/e hgy

1973. június 13.

az országos szövetkezeti tanács védnökségével az idén is megrendezik harkányban a szövetkezeti szakemberek nemzeti közti találkozóját. a kéthetes találkozó augusztus 13-án nyílik meg, s augusztus 25-én zárul. az előzetes érdeklődés alapján mintegy 200 hazai és külföldi szakembert várnak. a „pannonia 73,, központi témája: „a szövetkezet az emberért - az ember a szövetkezetért,, ehhez a gondolathoz kapcsolódnak majd az előadások, amelyeket neves szakemberek - a magyar szövetkezeti mozgalom vezetői, egyetemi tanárok és tudományos kutatók - tartanak. a gyakorlati program során a vendégek ellátogatnak mohácsra, s tanulmányozzák a különféle típusú szövetkezetek, szakcsoportok és társulások működését. a találkozó egyúttal változatos pihenési, üdülési lehetőséget is nyújt a „pannonia 73,, résztvevőinek. /mti/

-.-

- 7 -

bb. 8. vasárnap hangversenyek a hadtörténeti muzeum udvarán

1 vt/gk/e hi la

1973. június 13.

az országos hadtörténeti muzeum az épület udvarán június 17-én és július 8-án délután 5 órai kezdettel hangversenyt rendez „magyar katonazene” címmel. a koncerteken a kuruc-kortól a magyar tanácsköztársaság időszakáig keletkezett katonaindulók, dalok, táncok, toborzók, hívójelek csendülnek majd fel és a katonaséttel kapcsolatos versek hangzanak el. a cél az, hogy a hangversenyekkel is hozzájáruljanak a rendezők a magyar katonazene legjobb hagyományainak felelevenítéséhez, ápolásához, ösztönzést adjanak a műsoron szereplő zeneszámokhoz hasonló zenei anyagok további felkutatására, előadására és új művek alkotására.

a koncerteken a magyar néphadsereg központi fuvószenekara, ifj. magyar imre népi zenekara, valamint neves ének- és színművészek működnek közre. a műsorban bihari, egressy, erkel, reményi, kraul, lehar, fricsay műveit, csokonai, pétfi, tompa, ady és mások költeményeit hallhatja a közönség.

rossz idő esetén a hangversenyeket - amelyek muzeumi belépőjeggyel látogathatók - június 19-én, illetve július 10-én /keddi napokon/ tartják meg. /mti/

bb. 9. „tárlatvezető”, a kossuth emlékmúzeumhoz

vid/e fm la

1973. június 13.

évente több mint tízezer látogató keresi fel a borsod megyei monok községben a kossuth lajos szülőházában berendezett emlékmúzeumot. az 1848-as szabadságharc vezérének személyes használati tárgyaiból, a szabadságharcra, valamint a kossuthra vonatkozó hazai és külföldi emlékekből álló gyűjteményről most „tárlatvezető”, jelent meg.

a kiadvány részletesen ismerteti a kossuth-család monokhoz fűződő kapcsolatait, kossuth lajos sárospataki, valamint zempléni éveit. fényképmásolatokon mutatja be kossuth kézzel írott leveleit és a kossuth-bankókból összeállított pénzgyűjtemény egyes darabjait. /mti/

bb. 10. magyar filmek hazai sikere

1 ró/gk/e hi la

1973. június 13.

a közelmúltban filmszínházaink négy új magyar filmet mutattak be, amelyek élénk érdeklődést keltettek a mozinezők körében, s jelentős látogatottságnak örvendenek. kovács andrás „a magyar ugaron” című alkotása március 8-án került a közönség elé, s május közepéig 204 ezren látták. a „kincskereső kisködmön”-nek, szemes mihály filmjének április 19-1 premierje óta 100 000 nézője volt. a móra-adaptáció elsősorban a fiatal nézők között hódít. a tersánszky józsi jend művéből készült, révész györgy rendezte színes filmmusical, a „kakuk marci”, május közepéig 105 ezer nézőt vonzott. az első magyar másfélórás színes rajzfilmet, a jános vitézt egyelőre csak a budapesti puskin mozi játssza. a május 1-1 bemutató óta ebben az egy filmszínházban a nézők száma meghaladta az 50 ezret. /mti/

bb. 11. virágdiszben a kőszeg-hegyaljai gesztenyeligetek

vid/e kz hgy

1973. június 13.

virágbaborultak nyugat-dunántul nagy szelid-gesztenyeligetét. a több ezer faóriást beborították a hosszufűrtű virágok. a szakemberek jó gesztenyetermesre számítanak. kőszeg-hegyalján, ahol gyakoriak a 400-500 éves fák, már a fiatal telepítések egy része is termőre fordult. a kedvelt őszi csemegéből a jelek szerint az idén többszáz mázsát küldhetnek majd kőszeg környékéről a Tővárosba, s a környező megyékbe, a cukrászdákba, éttermekbe.

a vidék közös gazdaságai úgy tervezik, hogy megszervezik a gesztenye tartósítását, s így lehetőség lesz a „gesztenye-idény”, kiterjesztésére a téli és a koratavaszi időszakra is. /mti/

bb. 12. padovai ezüstserleget kapott a magyar vágómarha -
magyaros ételek a tengerentúltra

i sz/fk/e sb hgy

1973. június 13.

a magyar élelmiszeripar jelentős sikereiről számolhat be a terimpex külkereskedelmi vállalat, hiszen az elmúlt napokban sorra érkeztek elismerő diplomák noviszádból, s aranyérmek, oklevelek a vállalat legnagyobb piacáról, olaszországból, a padovai nemzetközi vásárról. a csárdás márkájú dobozos sonka elnyerte a padovai vásár aranyérmét, diplomáját, több vágómarha pedig a padovai kereskedelmi kamara ezüstserlegét és díszoklevelét. a magyar konzervipar a noviszádi vásár nagydíját kapta meg. jelentős sikert és üzleti eredményt könyvelhettek el a magyar konzervek, dobozos sonkák az usa-ban, kanadában és a tokiói magyar élelmiszeripari áruházi héten is. ezeken a kiállításokon, áruminta-vásárokon a terimpex elsősorban készétel-konzerveket, vágómarhát és csárdás, illetve celebrity márkájú dobozos sonkát mutatott be.

olaszország már hagyományos felvevő piaca a magyar élelmiszeripari termékeknek. többéves piackutatás és előkészítő munka alapján a terimpex exporttermékei most versenyképesse váltak az egyesült államokban is. 1971-ben 4 és fél millió dollárért, 1972-ben már több mint 6 millió dollárért szállított dobozos sonkát a tengerentúli országba. a nemrég véget ért dallasi vásár eredményeként ez év júliusától - most első ízben - megkezdődik a készétel konzervek /pacal-pörkölt, káposztás kolbász, sertés- és marhapörkölt/ szállítása. ugyancsak az idén először rendelt az usa a terimpex-től magyar halkonzerveket, vágott házinyulat, stb. így az év végéig csaknem 10 millió dollár értékben szállítunk élelmiszereket az egyesült államokba. /mti/

-...-

- 10 -

bb.13. huszonöttszöröse nő a mezőgazdasági hektáronkénti műanyag felhasználása 1985-ig

i b6/fk/sb/ok hgy

1973. június 13.

évről-évre rohamosan nő a mezőgazdaságunk műanyagigénye. a petrokémiai program megvalósítása a következő években a műanyagipar további fejlődésre ad lehetőséget. e lehetőségek és a mezőgazdaság igényeinek összehangolásával készült el az a program, amely a mezőgazdaság műanyagfelhasználásának ütemezését határozza meg a következő évekre. ezek szerint amíg 1970-ben az összes hazai műanyag-nak 4,8 százalékát használta fel a mezőgazdaság, addig 1985-re ez az arány meghaladja a 14,5 százalékot. hektárra vetítve az a fejlődés több mint 25-szörös növekedést fejez ki. legnagyobb arányú növekedésre a kertészetekben lehet számítani, ahol elsősorban a melegágyi termesztéshez hasznosítják a műanyagfóliákat. mind nagyobb tért hódítanak azonban ezek a könnyen kezelhető anyagok az öntözésben, az altalajöntözésben, a drénezésben is. a felhasználás óriási területét jelenti a különböző termékek tárolása, csomagolása. e fontos munkafolyamatban a következő években már teljesen átveszik a vezető szerepet a műanyagok a hagyományos fa- és papír-csomagolással szemben. /mti/

-...-

bb.14. rendfelszedő -önrakodó kocsik a nyári betakarításhoz

vid/kz/ok hgy

1973. június 13.

a hőmezővásárhelyi mezőgazdasági gépgyártó vállalatnál továbbfejlesztették az osztrák steyr művekkal kooperációban gyártott rendfelszedő-önrakodó mezőgazdasági pótkocsit: teljesítményét csaknem a duplájára növelték, s így mintegy öt perc alatt 30 köbméter rendre vágott szalastakarmányt rak fel önmagára, közvetlen emberi beavatkozás nélkül. ebben az évben ezret adnak át a hazai mezőgazdasági nagyüzemeknek. nagyobb részüket még a nyári betakarítási munkákra készítik. a különleges kocsik iránt külföldön is érdeklődnek: a szovjetunióban és bulgáriában nemrégiben küldtek mintapéldányokat. a gyár műszaki dolgozói tervezik még nagyobb teljesítményű rendfelszedő-önrakodó kocsik gyártását is. /mti/

-...-

7.50/ok

- 11 -

bb.15. zalaegerszegi tehergépkocsik csehszlovákiai utépitkezésein
vid-kz/mné/ok hgy 1973. június 13.

a volán 16. számú zalaegerszegi vállalata résztvesz a csehszlovákiai keresztlévezető autópálya építésében. huszonegy nagyteherbírási gépkocsija több mint félmillió köbméter földet és követ szállít az autópálya pozsony közelében épülő szakaszához. a zalaegerszegi gépkocsivezetők előreláthatóan szeptember közepére végeznek a szerződésben vállalat munkával./mti/

bb.16. zöldborsó - konténerben

vid/kz/ok hgy 1973. június 13.

a szegedi konzervgyárban megkezdték a zöldborsó tartósítását. a nagy munka minden fázisát gépesítették, automatizálták: a szárítóföldi betakarítástól a konzervesüvegek lezárásáig nem érinti kéz a borsószemeket. a nagyüzemi gazdaságokban géppel vágják rendre a termést, a helyszínen felállított cséplőgépek „fejtik ki” a szemeket, amelyek közvetlenül a cséplőgépekből nagy tartályokba - konténerekbe - ömlenek. a konténereket daruval emelik szállító járművekre. a konténereket kísérletképpen vásárolták, s ezúttal alkalmazzák először. ha jól beválnak, később az egész termést ilyen módon továbbítják a szántóföldekről a gyárba. bent az üzemben ugyancsak korszerűen: pneumatikus uton, csővezetéseken mozgatják a borsót az üzemrészek között. az idényben 1.200 vagon borsókonzervet gyártanak, körülbelül 200 vagonnal többet, mint tavaly. /mti/

bb.17. elmaradt a nyáreleji gombaszezion

vid/kz/mné/ok hgy 1973. június 13.

az idei száraz nyáreleje nagyon kedvezőtlen volt a gombák fejlődéséhez. a csapadékhiány miatt zala megye erdőségeiben elmaradt a nyáreleji gombaszezion. más években a vidék lakói tonnaszámba gyűjtötték az erdők izletes csemegéjét, s ez természetesen jó kereseti lehetőséget is jelentett a számukra./mti/

bb.18. értékes tápanyagok a zöldborsó-hüvellyben - szegedi tudós érdekes megállapításai

vid/kz/gné/ok hgy 1973. június 13.

hazánkban a hűtőházi és a konzervgyári feldolgozásnál sok tízezer vagon zöldborsó-hüvelly marad vissza. a nagy többségét állatok takarmányozására használják fel. dr.pálfi gábor szegedi kutató, a biológiai tudományok doktora kémiai elemzések, kísérletek sorozatával bebizonyította, hogy az a vészendőbe menő mellékterméke emberi fogyasztásra is kitűnően alkalmas. /folyt.köv./

7.55/ok

- 12 -

bb.18./értékes tápanyagok 1. folyt./ok

megállapításai szerint a kiméletes hőfokon szárított és porított zöldborsó-hüvelly fehérjeépítő aminosavakban, zamatanyagokban és vitaminokban egyaránt gazdag. még az ember számára nélkülözhetetlen ugynevezett esszenciális aminosavakat is tartalmazza. a zöldborsó hüvellyben tulajdonképpen több a zamatanyag, mint magukban a szemekben. ezzel magyarázható, hogy a porított zöldborsó hüvelly megtartja friss, a tavaszi zöldborsó jellemző ízét akár kétévi tárolás után is. a por ötperces főzéssel pürének vagy levesnek egyaránt elkészíthető.

a szegedi kutató véleménye szerint a nagyüzemi termelés feltételeinek megteremtése esetén világszerte sokmillió tonna nagy fehérjeértékű táplálékot lehet előállítani a zöldborsó-hüvellyből, esetleg a benne lévő szemekkel feldolgozva. a laboratóriumi kísérletményeket a csongrád megyei élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézet is megvizsgálta már, s emberi fogyasztásra alkalmasnak ítélte.

az ország egyes vidékein a háziasszonyok a családi konyha „kisüzemi”, méreteiben már régen kipróbálták lényegében ugyanazt, aminek a szegedi kutató ezúttal a nagyüzemi hasznosítási feltételeit tisztázta. a zsenge borsónak éles, vékonypengéjű késsel leszelték a külső héját, s ezt a borsószemekkel együtt főzték, fogyasztották. más helyeken az egész borsó-hüvellyt megfőzték, s csak a levét használták fel a szemekből készített leves „dusítására”. /mti/

bb.19. komplex terv az élet- és munkakörülmények javítására a jászberényi hűtőgépgyárban

vid/kz/ok hgy 1973. június 13.

komplex terv készült a jászberényi hűtőgépgyárban a dolgozók munka- és életkörülményeinek fokozatos, tervszerű javítására. a tervezett intézkedések mintegy hatezer embert érintenek. a legfontosabb teendők között szerepel a nagycsaládosok, a fiatal házaspárok és a törzsgárda tagok lakáshelyzetének javítása. a vállalat e célból évente többszázezer forintot juttat a lakásépítés támogatására.

/folyt.köv./

8.05/ok

- 13 -

bb.19./ komplex terv ... 1. folyt./ok

mintegy negyvenezer társadalmi munkára felhasználásával már meg is kezdték a megye egyik legszebb kultur- és sportkombinátjának az építését. a jászárokszállási üzemben még ezévből elkészül a hatszázszemélyes új öltöző és mosdó, ugyanebben az üzembenszocialista brigádklubot is berendeznek. a gyárakban nagyszámú nő dolgozik. az ő igényeik figyelembe vételével rövidesen megépítik a száz személyes üzemi óvodát, megszervezték a nőgyógyászati szakrendelést, a többgyermekes családok segélyezését. a csökkent munkaképességűek foglalkoztatásának megoldására speciális vállalati bizottságot szerveztek. figyelemreméltó kezdeményezéssel munkavédelmi kabinetet is létrehoznak. az szaktanácsokkal látja majd el a munkahelyek vezetőit, dolgozóit. az egészség- és ártaknas/munkahelyeken - az abszorpció üzemben és a festék-műhelyben - léghelzítő és levegőpótló berendezéseket szerelnek fel. megszervezték az asztmás betegek rendszeres gyógyüdültetését is.

/mti/

...

bb.20. csőtörés

↑ sz/m/ok -cz

1973. június 13.

a vízművek pesti ügyeletén közölték, hogy a kora reggeli órákban szerdán eltört egy 300 mm-es főnyomócsővezeték, a XIII. kerületben a pozsonyi ut és a gogol utca kereszteződésében. a törés következtében a villamosvágány mellett két méter átmérőjű gödör keletkezett, amelyből a vízvezeték elzárása után megkezdtek a víz kiszivattyuzását. e vezeték törése egyelőre a lakossági víz-ellátást közvetlenül nem érinti, hiszen egy elosztóvezetékéről van szó.

a bkv jelentése szerint a főnyomócsővezeték-törés miatt a 15-ös jelzésű villamosjáratot kettéosztották: újpest és a gogol utca között, illetve a gogol utca és a jászai mari tér között ingajáratban közlekednek a villamosok a vágányok szabaddá tételéig./mti/

9.05/ok

To 855

...

- 14 -

bb.21. az egyetemi -főiskolai munka időszerű kérdései - országos rektori értekezlet a budapesti műszaki egyetemen

t szö/gk/zs/ok -cz

1973. június 13.

a tudomány- és műszaki egyetemek rektorai, a műszaki és közgazdasági jellegű főiskolák főigazgatói, valamint párttitkárai szerdán egésznapos tanácskozáson vitatták meg a budapesti műszaki egyetemen az egyetemi-főiskolai munka időszerű kérdéseit. a tanácskozáson megjelent dr.kornidesz mihály, a központi bizottság osztályvezető-helyettese, dr.polinszky károly művelődésügyi miniszter-helyettes s ott voltak a politikai, tudományos és a társadalmi testületek vezető képviselői is.

a tanácskozáson értékelték az egyetemi, főiskolai oktató munka korszerűsítésének tapasztalatait. ennek sorában foglalkoztak a számítástechnikai oktatás helyzetével. a felsőoktatási intézményekben az 1971-72-es tanévtől kezdődött meg a számítástechnikai alap- és specializációképzés. többnyire kötelező önálló tárgy keretében. az eredményeket értékelve a szakemberek megállapították, hogy az alapképzés tartalma és színvonala az egyes intézményekben eltérést mutat. a specialisták - a programozók, modellalkotók, rendszer- és szerkesztők és műszakiak - képzése szintén az 1971-72-es tanévtől kezdve folyik. a hagyományos, kerek két évtizedre visszatekintő matematikus-képzéstől eltekintve néhány, a fenti kategóriába tartozó szakember már az elmúlt évben végzett, de az intézmények többségében ebben a tanévben állítanak ki először ilyen oklevélet. a specialisták képzése - az országos igényeknek megfelelően - évenként összesen mintegy ezer hallgatót érint. minden egyetemen folyik a tantervek állandó és folyamatos korszerűsítése.

az országos igényeknek megfelelően szükséges az újrendszerű pszichológusképzés megvalósítása. elkészültek az újrendszerű, ötéves, egységes pszichológusképzés egyes tárgyainak tantervei és programjai. a tervek szerint az újrendszerű képzést már a következő tanévben megindítják az eötvös loránd tudományegyetemen.

kiemelt feladat a pedagógusképzés egységes alapelvek szerinti történelmi korszerűsítésének előkészítése, valamint a pedagógusok korszerű továbbképzési rendszerének kidolgozása. jelenleg a tudományegyetemen folyó tanárképzés gyakorlatilag teljes egészében két-szakos rendszerű. a tudományos ismeretek rohamos bővülése, a pedagógiai követelmények fejlődése azonban ma már kizárja, hogy két szakon a színvonalas és a szakmai-pedagógiai továbbfejlődést is megalapozó képzés megvalósulhasson nagyfokú túlterhelés nélkül, mindkét szakon azonos értékben. emiatt a tudományegyetemi tanárképzésben általában a másfél szakos/első és második szakos/ képzésre kell áttérni. később egyes szakok esetében - például magyar, matematika - az egyszakos, illetve az egy fő- és két mellékszakos képzés is időszerűvé válhat.

/folyt.köv./

- 15 -

10.25/ok

TE 1120

bb.21./az egyetemi-főiskolai ... 1. folyt./ok

az egyetemi végzettségű tanárok többszintű - általános iskolákban, különböző középiskolákban, felsőoktatásban való - elhelyezkedésének kialakult gyakorlata a többfokozatú egyetemi tanárképzés bevezetésének szükségességét is indokolják. ezt úgy kell kialakítani, hogy a tanárszakos hallgatók a második év befejezése után további kétéves képzéssel főiskolai végzettséget /általános iskolai tanári diplomát/, vagy további hároméves képzéssel egyetemi végzettséget /középiskolai tanári képesítést/ szerezhessenek. majd néhányan, az ötéves képzés után /harmadik fokozatként/ szervezett, kétéves és egyetemi doktori minősítéssel záruló képzésben vehessenek részt.

a következő tanév feladata a felvételi rendszer továbbfejlesztése. a munka megkezdődött; közelítették egymáshoz az érettségi és a felvételi vizsgát. a továbbiakban elemzik a felvételi tapasztalatait, és figyelembevételével további javaslatokat dolgoznak ki. a felvételi rendszer egyik, még kellően ki nem dolgozott eleme a tehetség, alkalmasság, rátermettség vizsgálata. arra törekszenek, hogy mind több szakmai területen kidolgozzák ennek módszereit. a felvételi rendszer másik problémája a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulása. támogatják azokat a társadalmi akciókat, amelyek jobb tanulmányi feltételek megteremtésére irányulnak, és megszervezik azoknak a speciális tananyagoknak az elkészítését, amelyek a felvételi vizsgára való felkészítést, a hátrányok megszüntetését szolgálják. a szakmunkások egyetemi-főiskolai továbbtanulásáról szóló minisztertanácsi határozattal összhangban kidolgozzák az egyetemi-főiskolai tanulmányokra előkészítő tanfolyam rendszerét. az 1973-ban meginduló tanfolyam szervezésének, irányításának feladatait a budapesti műszaki egyetem látja el. a tanácskozáson kanczler gyula a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője az intézmények oktatáskorszerűsítési tevékenységéről tartott tájékoztatót, majd választa a következő tanév legfontosabb feladatait. a marxizmus-leninizmus egyetemi-főiskolai oktatásának korszerűsítése érdekében végzett munkákról bence lászló főosztályvezető számolt be. az egyetemek, főiskolák következő tanévi munkatervének, a minisztérium elképzeléseinek részleteit király tibor főosztályvezető ismertette./mti/

...-

10.35/ok

- 16 -

bb.22. budapesti közlekedési balesetek

tr/ok -cz

1973. június 13.

a xiv. kerületben a szugló utca és a löcsői utca kereszteződésében dávid istván 38 éves tisz-tag személygépkocsijával összeütközött egy 75-ös autóbusszal. dávid istván és utasait víj. dávid istván 13 éves iskolai tanulót, bálint sándor 54 éves tisz-tagot, bálint sándorné 54 éves háztartásbelit, dunapataji lakosokat a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a viii. kerületben a kőbánya ut és a könyves kálmán körut kereszteződésében cselkó miklós, 51 éves mérnök, budapesti lakos személygépkocsijával összeütközött egy 109-es jelzésű autóbusszal, majd egy tehérgépkocsival. cselkót a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba./mti/

...-

bb.23. rendőrségi hírek

mm/ok -cz

1973. június 13.

a borsod megyei rfk eljárást indított buzás zoltán 28 éves segédmunkás és testvére buzás sándor 16 éves konyhai alkalmazott miskolci lakosok ellen, mert 12-én este miskolcon a nyárfa bistró előtt szováltás közben törkással és zsebkéssel megszurkálták szabó sándor 33 éves segédmunkás miskolci lakost, szabó a helyszínén meghalt. buzás zoltánt és testvérét előzetes letartóztatásba helyezték, és ügyükben a vizsgálatot folytatják.

diósd belterületén kecskés józsef 50 éves gázellenőr budapesti lakos személygépkocsijával elütötte az uttesten áthaladó kisladányi károly 64 éves nyugdíjas, budapesti lakost. kisladányi a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat folyamatban.

tiszadob község belterületén egy motorkefépáros elütötte sándor ferenc 75 éves nyugdíjas, tiszadobi lakos kefépárosát, az idős ember kórházba szállítás után meghalt.

járad községben családi házának építése közben pintér istván 28 éves gépkocsivezetőt betonkeverőgép használata közben hálós áramütés érte. a baleset oka az elsődleges megállapítások szerint az egyik fázisvezető gyárilag hibásan volt bekötve. a vizsgálat folyamatban./mti/

...-

10.45/ok

- 17 -

bb.24. aszály után belvizek a délalföldön

vid/ok -cz

1973. június 13.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóságon egész csongrád, valamint bács és békés megye egy részére kiterjedő körzetében az aszályos időszak után júniusban olyan nagymennyiségű csapadék hullott, hogy többhelyen belvizek keletkeztek. csongrádban baks, szegvár határát például pár nap alatt 150 milliméter csapadék áztatta, amire ezen a vidéken emberemlékezet óta nem volt példa. a mélyfekvésű földeken 10-20 centiméteres vízborítás keletkezett, sanyargatva a kalászosokat, a kukoricát és egyéb növényeket. a mezőgazdasági üzemek készenléti szolgálatot szerveztek, hordozható szivattyukat helyeztek üzembe, a csatornákhöz vezető árkokat ástak. szerdán az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság területén már csökkent a vízzel borított terület, de még mindig mintegy 10 000 hektárt tett ki. szerencsére azonban nem összefüggően, ami megkönnyíti a védekezést. a szivattyuknak sokat segít a száraz, napsütéses időjárás, amely legalább annyi vizet párologtat el, mint amennyit megfeszített munkával elvezetnek. ha a napokban nem jön újabb csapadék, rövidesen megszabadulnak a földek a helyenkint károkat, várhatóan növénykipusztulásokat okozó vízterheléstől./mti/

bb.25. családi liget zákányszéken

vid/ok -cz

1973. június 13.

a helyi vöröskereszt kezdeményezésére új mozgalom kezdődött a csongrád megyei zákányszék községben: „családi liget”, kialakításához fogtak hozzá. a házasságot kötő fiatalok az erre kijelölt helyen egy-egy fát ültetnek el és ezek mellé gyermekeik születésekor újabbakat helyeznek. az új mozgalom létrejöttét indokolja, hogy az alföldi falvak jórésztében kevés a környezetet szépítő, jó levegőt teremtő, kirándulásra alkalmas park, vagy liget. ennek megteremtése nem lehet kizárólag állami feladat, hiszen a zákányszéki példa igazolja, folyamatosan társadalmi úton is kialakítható. a kezdeményezők remélik, más alföldi falvakban, ahol ez szükséges, követik példájukat./mti/

- 18 -

10.55/ok

Tóth

bb.26. együttműködési megállapodás a nyiregyházi járási tanácsi hivatal és népfront-elnökség között

vid/fm/ok -cz

1973. június 13.

a hazafias népfront nyiregyházi járási elnöksége és a járási hivatal négy évre szóló együttműködési megállapodást kötött. a járásban már hagyományai vannak az együttműködésnek, amelyet a következő években tovább fejlesztenek, újabb területekre terjesztenek ki. a járási hivatal és a népfront elnökség figyelemmel kíséri és sajátos eszközeivel segíti a közérdekű bejelentések, javaslatok intézését, a tanácsstagok testületi és területi munkáját, a fejlesztési tervekben előírt feladatok megvalósítását, a közhasznú munkák szervezését, értékelését, jutalmazását. kiterjed az együttműködés a közművelődési, népművelési tevékenységre is./mti/

felhasználható: 16 óra utáni

bb.27. „mi hoztuk az időt”, - munkásmozgalmi vándorkiállítás gyulán és zalaegerszegen

8 vid/fm/fm/ok -cz

1973. június 13.

szerdán gyulán és zalaegerszegen megnyílt az mszmp központi bizottságának „mi hoztuk az időt”, című, munkásmozgalmi témájú vándorkiállítása. a megnyitó ünnepségeken enyedi g. sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára, illetve pukánszky ferenc, a zalaegerszegi városi pártbizottság első titkára mondtak beszédet./mti/

bb.28. százharminc millió forint értékű alkatrész az aratáshoz

1 jf/gg/sb/ok -cz

1973. június 13.

a mezőgazdasági nagyüzemek gépműhelyeiben elérkezett a javítási csúcs-szezon. miután a gazdaságoknak a kereskedelem csak korlátozott számú kombájnt tudott biztosítani a nyári betakarításhoz, az üzemeknek nem maradt más választásuk, mint felújítani a régebbi arató-cséplőgépeket. a javításokhoz szükséges alkatrészeket a gazdaságok szinte egy időben próbálták beszerezni az agroker-telepeken, illetve a mezőgép tröszt vállalatainál, és emiatt sokfelé szinte egyik órától a másikra elfogytak a készletek.

/folyt.köv./

- 19 -

11.30/ok

Tóth

bb.28./ százharminc millió 1. folyt./ok

a mezőgép tröszt szakemberei gyors intézkedéssel rekordidő alatt egész sor alkatrész gyártására rendezkedtek be. olyan cseredarabokról van szó, amelyek külföldi gépek tartozékai, de miután a raktárakban hiány mutatkozott belőlük nem késedelmeskedtek, a gyártás megindításával. így a hiánycikkek jórésze két hét alatt ismét visszakerült az elárusítóhelyekre. sokáig nem jutottak hozzá a gazdaságok anyagbeszerzői az szk-4-es kombájnokhoz szükséges alkatrészt most cseredarab ellenében felújított állapotban szállítja az egri és a celldömölki gépjavitó vállalat. a kombájnok fontos tartozéka a dob-tengely, valamint az elő- és az utó-verő, ezekből sokáig nem tudták kiszolgálni a vásárlókat, most azonban három vállalat rendezkedett be a soronkülső gyártásra és az első nagyobb tétel már el is szállították a kereskedelmi hálózatba. az e-512-es kombájnhoz is több alkatrészt állítanak elő a hazai gépjavitó vállalatok, amelyek vállalták azt is, hogy a harmadik negyedévre visszaigazolt alkatrészeket már a második negyedévben, tehát lényegében az aratás megkezdéséig a gazdaságok rendelkezésére bocsátják.

a mezőgép tröszt vállalatai eddig 130 millió forint értékű kombájn- és egyéb aratógép-alkatrészt adtak el, lényegesen többet mint egy évvel korábban. a tröszt szakemberei szerint az aratásig hátralévő időszakban tovább javul majd az ellátás és mire eljön a nagy munka ideje, valamennyi kombájnhoz biztosítani lehet majd az alkatrészeket.

az aratási szezonban egyébként állandó ügyeletet tartanak a gépjavitó telepeken és szerviz-szolgálat is működik majd. a földeken meghibásodó kombájnokat a helyszínen javítják meg a műhelykocsikkal érkező szerelők./mti/

bb.29. felavatták telekes béla költő emléktábláját

t ro/tr/zs/ok -cz

1973. június 13.

telekes béla költő-műfordító születésének 100. évfordulójára a magyar írók szövetsége márványtáblával jelölte meg a csalogány utca 41. számú házat, amelyben a költő hosszú ideig élt és alkotott.

a szerdai avató-ünnepségen rákos sándor, józsef attila-díjas költő, műfordító mondott emlékbeszédet. ady, babits, toth árpád előfutáraként méltatva telekes béla alkotói pályáját. művei egy új, nagy korszak alapkövei közé épültek, nélkülük nemcsak szégyenebb lenne modern költészetünk, de talán nem is egészen ilyen lenne - mondotta./mti/

13.10/ok

- 20 -

bb.30. fiatalok „honfoglalása”, a balatonnál

vid/fm/ok -cz

1973. június 13.

az iskolai évváró ünnepségek után a hét elején a fiatalok tömege lepte el a balaton nyaralóhelyeit. szerdán a vasuti szerelvények többnyire általános iskolás gyermekeket és középiskolás diákokat szállítottak az üdülő vidékre. a kempingekben, az úttörő- és a kisz táborokban ugyancsak megelevenedett az élet.

a balatonnál, ahol az időjárás ismét kedvez a nyaralóknak, szerdán a nap nagy részében sütött a nap és a strandokon mintegy nyolcvanezren élvezték a tó 22 fokos hőmérsékletű vizét. tihany, síófok, balatonföldvár és balatonfüred szállodáiban és motelleiben 18 ország turistái béreltek helyet hosszabb-rövidebb időre. főleg ausztriából és jugoszláviából érkeztek nagyobb számban vendégek, akik több napig kívánnak nyaralni a magyar tenger-nél.

a balaton harminc személyhajóján, a szot 17 sétavitorlásán és a tihany-szántód rév között közlekedő kompokon állandóan „telt ház”, van. a kirándulók zöme tihanyba és badacsonyba látogat el, de élénk hévíz idegenforgalma is. az autós turisták közül sokszázan vesznek részt bakonyi és balatonfelvidéki kirándulásokon./mti/

bb.31. időjárásjelentés

ok -cz

1973. június 13.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13 órakor

meleg nyári idő

a változékony időjárást okozó, különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu levegőhullámok a brit-szigeteken keresztül vonulnak észak-európa fölé. az érintett területeken sokfelé esik az eső, helyenként erős szél fúj. európa középső és déli részei fölött lelassultak a légmozgások. így az időjárás kialakításában a döntő szerepet a helyi tényezők játszzák. emiatt a kárpát-medencében és környékén is általában kevés a felhő, sok a napsütés és csak szorványosan fordulnak elő futó záporok, helyi zivatarok. /folyt.köv./

- 21 -

13.20/ok

Tó150

bb.31./időjárásjelentés ... 1. folyt./ok

hazánkban kedden voltak helyek ahol csak 4-8 máshol ugyanakkor 9-14 órán keresztül sütött a nap. csak szentgotthárdon volt jelentéktelen csapadékmennyiséget adó futó zápor. napközben ország-szerint 22-26 fokig emelkedett a hőmérséklet, ma hajnalban az ország területén 8 és 16 fok között mindenfelé hőmérsékleti érték előfordult. délelőtt a nyugati megyékben felhős, az ország többi részén derült, vagy felhőtlen volt az ég. 11 órakor 22-24 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 20,2 fok volt, a 100 éves átlagnál 1,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm mérsékelten süllyed. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 22 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

főként nappali felhőképződés, inkább csak a dunántúlon néhány helyi zápor, zivatar.

mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati szél. meleg idő.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 24-29 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 316 cm.

/mti/

...-

bb.32. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

se/ok -cz

1973. június 13.

1. vit előkészületek
 2. vizsgáznak a kirakatok rendezői
 3. kísérletek a keszthelyi öbölben
 4. sortatarozás
 5. ásatások
 6. szakmunkásképzés
 7. szövetségi találkozó
 8. hangversenyek a hadtörténeti múzeumban
- /folyt.köv./

13.25/ok

10/15/20

- 22 -

bb.32./a belföldi szerkesztőség ... 1. folyt./ok

9. kossuth múzeum
 10. magyar filmek
 11. virágzik a gesztenye
 12. magyaros ételek
 13. műanyag felhasználás
 14. önrakodó kocsik
 15. a zalaegerszegi volán csehszlovákiában
 16. zöldborsó
 17. elmaradt a gombaszegon
 18. tápanyagok a zöldborsóhüvelyben
 19. a jászberényi hűtőgépgyár
 20. csőtörés
 21. rektori értekezlet
 22. balesetek
 23. rendőrségi hírek
 24. belvizek
 25. családi liget
 26. együttműködés
 27. vándorkiállítás
 28. alkatrész az aratáshoz
 29. telekes emléktábla
 30. fiatalok a balatonnál
 31. időjárás
 32. hírjegyzék
- /mti/

...-

bb.33. délelőtt vette a kocsit - délután elgázolt két kerékpárost

vid/fm/ok -cz

1973. június 13.

a szolnoki járásbírósa nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte kutas péter kunszentmártoni lakost, aki személygépkocsijával elgázolt két kerékpárost. kutas péter a balesetnapján vásárolta volga gyártmányú gépkocsiját, s ezen a napon vezetett először személygépkocsit. kunszentmárton belterületén sorozatosan követett el szabálytalanságokat, áttért az utat bal oldalára, és amikor észrevette a vele szemben jövő kerékpárosokat, a fék helyett a gázpedálra lépett. a balesetkövetkeztében mindkét kerékpáros súlyosan megsérült. a szolnoki járásbírósa mellékbüntetésként kutas két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

...-

13.35/ok

10/14/20

- 23 -

felhasználható: 19.30 tól

bb.34. az ideai első orgonahangverseny tihanyban

vid/fm/ok -cz

1973. június 13.

tihanyban, az apátsági templomban szerdán megtartották az ideai zenei program első orgonahangversenyét. Kovács Endre koncertjén közreműködött a győri filharmónikus zenekar kamarazenekeara és a mrt gyermekkórusa.

tihanyban, az ideai balatoni szezonban összesen 25 orgonahangversenyt rendeznek. több alkalommal szovjet, svéd és ndk-beli művészek is fellépnek./mti/

bb.35. nemes dezső látogatása miskolcon

vid/fm/ok -cz

1973. június 13.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a politikai főiskola rektora szerdán miskolcra látogatott. dojcsák jánosnak, a borsod megyei pártbizottság titkárnak társaságában felkereste a kisz borsod megyei bizottságát, ahol dudla józsef első titkár tájékoztatta a párt ifjúságpolitikai határozata végrehajtásának megyei tapasztalatairól, valamint a kisz-szervezetek időszerű feladatairól.

az eszmecserét követően nemes dezső a miskolci molnár béla ifjúsági- és uttörőház nagytermében rendezett megyei kisz-aktívaértekezleten vett részt. tájékoztatót tartott a nemzetközi és a belpolitikai helyzetről, majd válaszolt az elhangzott kérdésekre./mti/

bb.36. kádár jános fogadta az indiai kommunista párt elnökét

gk/zs/ok -cz

1973. június 13.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán fogadta s.a. dange-t, az indiai kommunista párt elnökét. a szívélyes, baráti légkörű találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymás pártjuk helyzetéről és eszmecserét folytattak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről./mti/

13.40/ok

Tó 14⁰⁰

- 24 -

bb.37. több mozgás - egészségesebb ember - , testedzés-egészségvédelem,, címmel konferenciát tartottak veszprémben

vid/fm/ok -cz

1973. június 13.

veszprémben szerdán , testedzés - egészségvédelem,, címmel megyei konferenciát tartottak. a tudományos ülésen megjelent egészségügyi és testnevelési szakembereket pribék istvánné, az szmt megyei titkára köszöntötte. háli józsef, az mts veszprém megyei tanácsának elnöke bevezető előadásában elmondotta, hogy a felnövő fiatalok fizikumja nem erősödik kielégítően, nehezen bírják a fokozódó megterhelést. jellemző példája ennek, hogy a veszprém megyében tisztai iskolára jelentkezett, érettségizett fiatalok - akik feltehetően az átlagnál erősebbek közül kerültek ki - több mint 50 százaléka fizikailag nem felelt meg a katonatiszti pályára. a kétéves sorkatonai szolgálat alatt a bevönülő fiatalok 8-10 százalékát egészségügyi okok miatt leszerelték. e káros jelenségek okait a szakemberek elsősorban a mozgásszegény életmódnak tulajdonítják. a mozgásaktivitás hiányát elsősorban a városi fiatalok körében tapasztalják.

a konferencián résztvevő előadók és felszólalók hangsúlyozták az életkornak megfelelő testedzés és sportolás betegségmegelőző , egészségfejlesztő és rehabilitációs hatását.

az egészségügyi és testnevelési szakemberek felhívással fordultak a pedagógusokhoz, orvosokhoz, gazdasági vezetőkhez és a tömegszervezetekhez, hogy fokozatosan teremtsék meg minél több ember számára a testedzési lehetőségeket./mti/

bb.38. idén 54 millió forintot fordítanak a kgm vállalatok a meglévő munkakörülmények javítására - központi vezetőségi ülést tartott a vasas szakszervezet vezetősége

kg/tné/sb/ok -cz

1973. június 13.

központi vezetőségi ülést tartott szerdán a vas- fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete a vasas székházban. a tanácskozáson részt vett dr. betlej sándor, kohó és gépipari miniszterhelyettes és nemeslaki tivadar, a szot titkára. az ülés részvevői megtárgyalták a negyedik ötéves tervidőszakra előirányzott vállalati, munkavédelmi, szociális és kulturális tervek végrehajtásának eredményeit, feladatait.

méhes lajos, a szakszervezet főtítkára hangsúlyozta: a szakszervezetek munkáját is dicséri, hogy a kgm vállalatainak első négy havi termelése 8.3 százalékkal nőtt a múlt év azonos időszakához hasonlóan. örvendetes, a dolgozók hibátlanul munkarendszer elterjedése, s most már 50 kgm vállalat alkalmazza. ezeken a helyeken javult a gazdálkodás hatékonysága. a szakszervezet fontos tevékenységként lát el a termelészervezet korszerűsítése, változtatása miatt szükséges munkaerő átcsoportosításnál és a dolgozók átképzésénél./folyt.köv./

14.00/ok

Tó 14⁰⁰

- 25 -

bb.38./ idén 54 millió forintot ... 1. folyt./ok

a szakszervezetnek segítenie kell az iparpolitikai intézkedések szocialista módon való megvalósulását.

Farkas Lajosné, a szakszervezet titkára a munkavédelem érdekében tett intézkedésekről beszélt. a kohászati és gépipari vállalatok az idén például 54 millió forintot irányoztak elő a melegüzemi dolgozók munkakörülmények javítására. a zajforrások hatásának csökkentésére a tudományos intézetek közreműködésével „zajtérképeket”, készítenek, s ezek felhasználásával védekeznek majd ez ellen az üzemi ártalom ellen. /mti/

bb.39. környezetvédelmi térképeket készítenek borsodban - népfront-tájéraztekezet miskolcon

vid-fm szb -cz

1973. június 13.

a hazafias népfront országos titkársága mellett működő környezetvédelmi munkaközösség győr és szolnok után szerdán miskolcon tartotta harmadik tájéraztekezetét. ezen résztvettek a budapest, pest megye, nógrád, heves és borsod megye népfrent-mozgalmában tevékenykedő környezetvédelmi szakemberek.

hegyi Imre, a hazafias népfrent borsod megyei bizottságának titkára megnyitójában utalt arra, hogy a borsod 1 iparvidéken többszáz kémény füstje szennyezi a levegőt, míg az élővizekbe számos üzem bocsátja szennyvizét. ezért a környezetvédelemnek itt fokozott jelentősége van.

dr. fábián lászló, a környezetvédelmi bizottság titkára vitaíndító előadásában többek között arról szólt: olyan feladatokat akarnak megoldani, amelyek társadalmi összefogással megvalósíthatók. ilyen többek között a környezetfásítás, az új városrészek parkosítása, hazánk felszabadulásának harmincadik évfordulójára emlékligetek létesítése, a városszélek facsoportokkal, díszbokrokkal beültetése. közreműködnek a tisztasági mozgalom kiszélesítésében, az elhagyott területek renbehoztalában. az így elért eredményeket a „társadalmi órség”, szervezésével akarják megőrizni.

hangsúlyozta: szükséges a társadalmi igény felkeltése, a környezetvédelemre történő nevelés.

a felszólalók javaslatára elhatározták, hogy a népfrent-aktivisták bevonásával a településeken környezetvédelmi térképet készítenek, ezen feltüntetik a fásítható területeket, meghatározzák a levegő- és vízszennyező forrásokat, a legzajosabb részeket. ennek alapján határozzák meg a további tennivalókat. borsodban az utak mentén díó- és hársfákat telepítenek, amelyek korábban igen sok helyen fellelhetőik voltak a megyében. /mti/

-26-

bb.40. fejlesztik az óvodai hálózatot vas megyében - ülést tartott a megyei tanács

vid-kz/mné/ok -cz

1973. június 13.

az óvodai hálózat kiterjesztését ítélték az egyik legfontosabb feltételnek az általános iskolai oktató-nevelő 5. munka tartalmi továbbfejlesztése szempontjából a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden szombathelyen megtartott, s e témával foglalkozó ülésén. a vb ennek megfelelően határozatot hozott arra, hogy főképpen a városokban, a járási székhelyeken és a nagyközségekben, tehát lényegében azokon a településeken, ahol magas a nők foglalkoztatási aránya, további erőfeszítéseket kell tenni az óvodai ellátottság javítására. a tervezett óvodai fejlesztés személyi feltételeit a vb azzal segítette elő, hogy egy újabb óvodánőképző szakközéiskolai osztály indítását határozta el. kimondta azt, is, hogy az óvodába nem járó gyerekek iskolára való előkészítése érdekében tanfolyamokat kell szervezni. az általános iskolák vonatkozásában a vb több olyan határozatot hozott, amelynek az iskolák közötti, ma még meglévő meglehetősen nagy különbségek kiegyenlítése a célja. ezzel van összefüggésben az a határozatis, mely szerint a napközis otthonos hálózatot ki kell terjeszteni - évente legalább 10-15-el kell növelni a napközis csoportok számát. 1985-ig el akarják érni, hogy az általános iskolai tanulók 50 százaléka - mindenekelőtt a városok munkáslakta területein - napközis legyen, vagy egésznapos iskolába járjon. /mti/

bb.41. napirenden: a dolgozók testi épségének, egészségének védelme - a textil-, bőr-, és ruházatipari szakszervezetek szövetségének elnökségi ülése

t ol/gné/sb/ok -cz

1973. június 13.

a dolgozók testi épségének, egészségének védelmében tett intézkedések kétéves mérlegét vontta meg dr. bakos zsigmond, könnyűipari miniszterhelyettes. a textil-, bőr-, és ruházatipari szakszervezetek szövetségének szerdai elnökségi ülésén. tájéraztekatást adott a vállalatok munkavédelmi tevékenységének minisztériumi irányításáról. szólt a balesetek számának alakulásáról, a munkavédelmi tervek végrehajtásáról, amiről az utóbbi időben számos vállalatot közvetlenül a miniszterhelyettesek számoltattak el. a tapasztalatokat a szakszervezetekkel közös vezetői értekezleten beszélték meg. az öszkép kedvező: az érintett vállalatok munkavédelmi tevékenysége általában folyamatos, jó irányu fejlődést mutat, ami kifejezésre jut - egyebek mellett - az üzemi balesetek gyakoriságának csökkenésében is. mindemellett a továbbhaladásnak még számos előfeltételét kell megtőremteni és erre minden esetben felhívták avállalatok figyelmét. nem eredménytelenül: a vállalatok maguk is számos hatékony intézkedést valósítottak meg. sokat tettek a munkakörülmények javításáért, a munkahelyek észszerű kialakításáért, ám - noha rendszeresen tűztek ki célfeladatokat - a munkavédelmi ujitások száma évről-évre csökken. a minisztérium a gépek biztonságának fokozására számos fontos téma kidolgozására kért fel kutatóintézeteket. /folyt.köv./

- 27 -

14.50/ok

M-1500

bb.41./ napirenden ... 1. folyt./ok

a beszámolóban nagy hangsúlyt kapott a tulajdonosok kedvezőtlen alakulása, amelynek okait több ízben gondos vizsgálat tárgyává tette a minisztérium. megállapította, hogy az okok például a pamut- és cipőiparban a munkáslétszám nagymértékű csökkenésében, a bőrszörme iparban pedig sürgős gépszerelési munkákban keresendő. a tulajdonosok felhasználást a minisztérium többféle eszközzel igyekszik kedvezően befolyásolni.

a miniszterhelyettes leszögezte a beruházásokkal és fejlesztésekkel évről-évre fejlődnek a munkafeltételek, ám estenként megvalósulnak a munkavédelmi követelményeket nem kielégítő megoldások is. a minisztérium a jövőben is rendszeresen elemzi a vállalati terveket, hogy a tervbevetett fejlesztés foglalja magába a munka és szociális körülmények kívánt mérvű javítását is. szó volt a szakmunkásképzésben résztvevők biztonságtechnikai, egészségvédelmi és szociális ellátottságáról is.

a tájékoztatás rámutatott: egyre tervszerűbb a munka- és szociális körülmények fejlesztése. így például a negyedik öt éves terv-időszakban a célra a textiliparban több mint 1.2 milliárdot, a ruháiparban 81, a cipőiparban 85, a bőrt-szörmeiparban pedig 140 millió forintot fordítanak. ennek nyomán egyebek között csökken a zaj és a poráramlás, javul a világítás, könnyebbé válik az anyagmozgás és a valamennyi iparágban - a vállalatok túlnyomó többségénél - korszerűsönek a tisztálkodási lehetőségek.

az elnökség állásfoglalásában leszögezte: elismeréssel adózik a minisztérium ezirányú tevékenységének, és kérte, hogy az eddigiekhez hasonlóan segítse, ellenőrizze a vállalatok munkáját. ajánlotta, hogy az ötödik öt éves terv beruházásaira készülőkben a szak-szervezetekkel együtt, a tervjavaslattal párhuzamosan készítsék el a szociális, munkavédelmi és kulturális tervet is. ugyancsak kérte az elnökség, hogy a művezetők hatáskörének napirenden lévő módosítása során foglalják abba a munkavédelemmel kapcsolatos személynél az elnökség állásfoglalása leszögezte, hogy továbbra is szorgalmazni kell a kisképekkel való ellátást, különös tekintettel arra, hogy a vállalatoknál az anyagmozgás hagyományos módja nehezíti a nődolgozók munkakörülményeit./mti/

15.00/ok

NA 185

- 28 -

bb.42. olaszországba utazott az mrt szimfonikus zenekara

k/ró/gk/a/-cz

1973. június 13.

június 14-én és 15-én reggio emiliában claudio abbado vezényletével a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara beethoven 111. szimfóniáját adják elő, és sor kerül egy bemutatásra: nono olasz zeneszerző, „como una ola de fuerza y luz”, című művét mutatják be. a koncertből a római televízió is átvesz részleteket. /mti/

bb.43. javítás a mai bb. 1-es hírre

pr/gk/a/-cz

1973. június 13.

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét, hogy a mai 1-es számú/ vit előkészületek/ hírünkben a 3. bekezdés 15. és 20. sorában szereplő, „június, helyett

j u l i u s

irandó./mti/

bb.44. környezetvédelmi sajtótájékoztató

t/jf/mm/sb/a/cz

1973. június 13.

a gyakorlati tennivalókon van a sor - mondotta dr. madas andrás, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes azon a szerdai sajtótájékoztatón, amelyet a környezetvédelemről rendeztek a muosz székházában. hazánkban a korszerű környezetvédelmi állami intézkedések kidolgozásán most munkálkodnak, egyes részterületek szabályozása már régebben megkezdődött. az év végéig a minisztertanács elé terjesztik a környezetvédelmi törvényt. ezért volt szükség arra, hogy a nem területén a legfontosabb kérdésekben meghatározzák a tárca álláspontját. egyebek között felmérték a mezőgazdasági és az élelmiszeripari termelés hatását a környezetre és egész sor tudományos intézet kapott megbízást a környezetvédelem gyakorlati tennivalóinak kidolgozására.

/folyt.köv./
15.20/a

NA 1540

- 29 -

bb.44./ környezetvédelmi....folyt./-a

a hazai környezetvédelmi munka több szempontból is meglőzte a külföldit. a miniszterhelyettes utalt rá, hogy Magyarország volt az első, ahol betiltották a ddt növényvédőszer használatát és az egészségvédelem érdekében csakis olyan növényvédőszer felhasználását engedélyezték, amelyek egy vegetációs idő alatt elbomlanak, tehát nincs utóhatásuk. az országban széleskörű analitikai laboratóriumi hálózatot építettek ki az élelmiszerek vizsgálatára és külföldön is elismerést szerzett az a módszer, amellyel a növényvédelmi szakmérnököket képezik a veszprémi vegyipari-, illetve a keszthelyi agrártudományi egyetemeken.

a jövőben az eddiginél jobban az ember szolgálatába állítják majd az erdőt. az elmúlt években 400 ezer hektáron telepítettek nagyrészt összefüggő erdőket, s így 12-ről 16 százalékra nőtt a fával borított terület az országban. az elkövetkező években folytatják a fáteltelepítést és nagyobb gondot fordítanak az erdő közjóléti szerepének érvényesítésére, az üdülő-erdők, parkok és kirándulóközpontok kialakítására. tervezik, hogy az autópályák mellé gáz-és hangfogó fasorokat ültetnek, sőt az erdészek, akik eddig a főváros parkosításába nem szóltak bele, budapest területén is megbízásokat vállaltak el. egyebek között felhívták a tanács illetékeséinek figyelmét arra, hogy az új lakótelepeken térelhatároló „zöld-folyosókat”, kellene kiképezni, fasorokkal, kisebb ligetekkel, így otthonosabbá lehetne tenni a környezetet, nem is beszélve a zaj-és a porártalmak kiküszöböléséről.

a nemzetközi tudományos életben figyelmet keltett az az intézkedés, amellyel a magyar szakemberek igyekeznek megelőzni egyes állat-és növényfajták kipusztulását. a még legújabb intézkedésével kutatóintézetet bíztak meg mintegy 40 ezer növény fennmaradásának biztosításával. erre nemcsak azért volt szükség, mert ezeknek a növényeknek ma is megvan a gazdasági jelentőségük, hanem azért, mert évtizedek múlva valószínűleg szükség lesz arra, hogy a növénynek egy-egy tulajdonságát felhasználják a nemesítők az új fajták kialakításánál. ezzel egyidőben az országos állattenyésztési felügyelőség megbízást kapott az állatfajták és fajok védelmének kidolgozására. az erdészek minden megyében botanikuskeretet létesítenek, ahol a tájegység legfontosabb növényeit gondozzák majd, részben a tudományos kutatók megbízásából. ezekbe a kertekbe az iskolásokat és a látogatókat is beengedik majd./mti/

15.35/a

- 30 -

NA 1545

bb.45. forgács-ágyuk - óriásprés - több mint félmilliárdos bővítés finise a mohácsi farostlemezygyárban

vid/kz/a/-cz

1973. június 13.

fontos állomásához érkezett a mohácsi farostlemezygyár több mint félmilliárd forintos költséggel megvalósuló rekonstrukciója: ezekben a napokban próbálják ki az üresjáratás után most már anyaggal is a technológiai sor berendezéseit. az eddigi tapasztalatok kedvezőek. a számítások szerint a hónap végén előállítják az első kész terméket.

a rekonstrukció eredményeként a gyár teljesítménye évi 60,000 tonnával növekszik, s így meghaladja a 100,000 tonnát. eddig csak lágy lombosfát fogadott, de most már erdeink legértékesebb, kemény csefáját is értékes terméké dolgozza fel. a bérházak - a farostlemezygyártás erőteljes fejlesztése - a iv. ötéves terv egyik fontos könnyűipari programja volt.

a gyárba érkező fát eddig nagyon fáradságos munkával, kisvasuti pályán, csillékben szállították tovább. az új korszerű fatéren a leérkező fát azonnal forgáccsá dolgozzák fel az ott felszerelt svéd, ndk és osztrák gyártmányú gépek. ezek valósággal falják a hasábokat: évente csaknem félmillió köbméter nyersfát aprítanak össze. produktumukat - a forgácsot fűvócsövek - forgács-ágyuk - továbbítják a tároló térre. 30-40 méter magas rakásokat, fujnak össze, belöle. a technológiai sor másik újdonsága a 6,000 tonnás svéd gyártmányú óriásprés. az üzemben eddig évi 48,000 tonnás termeléséhez öt prést használtak, az új gép teljesítménye viszont 60 000 tonna.

az új egység belépésével bővül a választék is, jobban érvényesül a vevők igénye. az új vonalon az eddiginél szélesebb lemezeket állítanak elő, ezáltal kevesebb lesz a „szabási”, veszteség, gazdaságosabbá válik a felhasználás. a farostlemezygyár büszkesége még az új osztrák gyártmányú olajtűzelésű kazán is, amely óránként 25 tonna gőz fejlesztésére alkalmas.

az üzemi próbák menetrendje szerint az év második felétől fokozatosan bekapcsolódik a termelésbe az új üzem. a program szerint 1973-ban már 25 000 tonnával több farostlemez készül mohácson, mint tavaly./mti/

15.50/a

- 31 -

NA 1610

pt.
bb. 47. tizenötezer hektárral többet öntöznek mint tavaly - de nem elegendő - az ország valamennyi területén pótolni kell a csapadékot

1/b6/p4/sb/a/-cz

1973. június 13.

az országos vízügyi hivatal legfrisebb jelentése szerint június 10-ig az országban 170 ezer hektárnyi területet öntözték. tizenötezer hektárral többet, mint az elmúlt esztendő hasonló időszakában, ez a növekedés azonban nincs arányban a talajok tényleges csapadék szükségletével, hiszen az idei esztendő szükölködött nedvességben. különösen a szegedi, a bajai és a dél-dunántúli vidékeken volt az idén rosszabb a kapacitás kihasználás, mint tavaly. ezt részben magyarázza, hogy ez év ápriliséban ebben a térségben a csapadék a sokévi átlag 150-200 százalékát tette ki, június első felében pedig 44-48 milliméter eső hullott. májusban viszont hatvan, kecskeméti, szekszárd vonaltól nyugatra nem volt számottevő - 5 milliméternél több - csapadék, a tiszta középső és déli szakasza mentén is csupán 15 milliméter hullott, a tiszántúlon pedig a sokévi átlagnak 50-75 százaléka volt a havi csapadékösszeg.

a júniusi esőzés sokat javított a talajok vízellátásán, az óceáni légtömegek beáramlása azonban megtört és így újabb jelentősen csapadékos napokkal nem lehet számolni. éppen ezért a jövőben a mezőgazdasági üzemeknek az eddiginél hatékonyabban kell kihasználniuk az öntözési kapacitásokat, még azokon a területeken is, ahol a június eleji esőzés látszatra pótolta a hiányokat.

az országos vízügyi hivatal javaslata szerint azokon a területeken, ahol június első felében a csapadék összeg nem haladta meg az 50 millimétert, azonnal meg kell kezdeni az öntözést 40-80 milliméteres vízáddal. ahol a júniusi csapadék 50-100 milliméter között volt, az öntözést elég a jövő héten megkezdeni, növekvő vízáddal. nem szabad megfélekedni arról a fontos munkáról ott sem, ahol a június eleji csapadék meghaladta a 100 millimétert, ezeken a helyeken azonban a csapadékpótlást elég, hogyha június 25-én kezdik meg. a következő hetekben elsősorban a szalastakarmányok, a kapásnövények, s így a cukorrépa, a burgonya, a kukorica, a szója és a zöldségfélék igénylik az öntözést. /mti/

..-

16.00/a

- 32 -

NA 1615

felhasználható: 19.30 órától

bb. 46. kis színházi évad baján

vid/e kz -cz

1973. június 13.

a kecskeméti katona józsef színház szerdán megkezdte hagyományos nyári játékát baján. a kis színház évad egy hónapig tart bácska vidék központjában. a városi művelődési központ színháztermében július 11-ig az a nyolc színdarab kerül műsorra, amelyet a legnagyobb sikerrel játszottak a kecskeméti színházban az elmúlt évadban. egyebek között bemutatják shakespeare 3. richard-ját, arthur millernek „az ügynök halála”, című modern tragédiáját, s a fiatal erdélyi drámaíró, Kocsis István, „a korona aranyból van”, című történelmi játékát. /mti/

..-

bb. 48. megérett a korai meggy - cseresznyés légijáratok

vid/e kz -cz

1973. június 13.

árut jeleznek a termőre fordult bács-kiskun megyei fiatal meggyesekből: szedik a legkorábban érő - az utóbbi években nevesített - meteoromeggyet. az új hibrid bordóra érleli az apró magvu termését, iz- és zamatanyagban is újdonság a fogyasztóknak. a hagyományos meggyesekben csak néhány nap múlva kezdődik a szüret. addig szedik a befőzhető cseresznyét. eddig husz vagonnal érkezett belőle a felvásárló telepekre. a ropogós húsú gyümölcsből exportálnak is: finnországba például cseresznyés légijáratokat indítottak. /mti/

..-

bb. 50. nigériai művészegyüttes érkezett budapestre

pá/e zs -cz

1973. június 13.

„lagosi ritmusok”, címmel mutatkozik be budapesten a csépel művek munkásothonában az európai körúton lévő 50 tagú nigériai művészegyüttes, amely különleges műsorával eddigi európai fellépéseiben sikereket aratott. budapesten egy alkalommal lépnek fel; a közönség megismerkedhet az ősi nigériai hangszerekkel, így a santu kürttel, sarave fuvolával, egy 200 éves, ugynevezett „duma”, dobbal és más speciális ritmushangszerekkel. a hangszeres zenei kíséret mellett szóló- és csoporttáncok, ősi szokások elevenednek meg előadásukban. budapesti vendégszereplésük után a nigériai művészek moszkvában lépnek fel. /mti/

..-

16.10/e

- 33 -

NA 1620

bb. 49. óvári miklós szakszervezeti vezetőkkel tanácskozott

fné/e zs -cz

1973. június 13.

Óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára szér-
dán szakszervezeti főtítkákkal találkozott a kb székházában.
a megbeszélésen a szakszervezeti vezetők tájékoztatták a közpon-
ti bizottság titkárát a szakszervezeti munka időszerű feladatai-
ról és a szervezett dolgozókat foglalkoztató kérdésekről.

a tanácskozáson részt vett: besenyey miklós, a postások,
Ligetfi László, a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dol-
gozók, szabó Antal, a vasutasok, Thurzó László a bőripari dol-
gozók, Tóth István a közlekedési és szállítási dolgozók szakszer-
vezetének főtítkára és háry Béla, az mszmp kb osztályvezető he-
lyettese. /mti/

bb. 51. június 18-tól: „3. műsor!”, a rádióban

k ró/gk/e zs -cz

1973. június 13.

az önálló uhr-rádióműsor /amely jelenleg budapest, pécs,
kabhely és miskolc körzetében fogható/ mostantól kezdve „a
magyar rádió 3. műsora”, néven jelentkezik változatos zenei-
próza programjával. a 3. műsor kezdési idő: hétfőtől péntek-
ig 18 óra, szombaton déli 12 óra, vasárnap reggel 8 óra. /mti/

bb. 52. a dunántúli református egyházkerület főgondnokának es-
küdtétele

fk/e zs la

1973. június 13.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa az 1957. évi 22.
sz. tvr. alapján előzetesen hozzájárult somogyi józsefnek a
dunántúli református egyházkerület főgondnokának megválasztá-
sához.

somogyi józsef szerdán losonczy pál, az elnöki tanács el-
nöke előtt esküt tett a magyar népköztársaságra és annak alkot-
mányára.

az eskütételen jelen volt cseterki Lajos, az elnöki ta-
nács titkára, miklós Imre államtitkár, az állami egyházügyi
hivatal elnöke, dr. Bartha Tibor püspök, a református egyház
zsínatának lelkeszi elnöke. /mti/

16.32/e

- 34 -

NA 16⁴⁵

bb.53. magyar elnököt választott a meteorológiai világ-
szervezet egyik munkacsoportja - nyilatkozott a legújabb meg-
figyelési tervekről

1/sz/pá/a/sb

1973. június 13.

Dr. Czelnai Rudolfot, az országos meteorológiai szolgálat
elnökhelyettesét a meteorológiai világszervezet egyik terv-
előkészítő munkacsoportjának/ az egész földre kiterjedő egy-
séges megfigyelőrendszer tervezésével foglalkozik/ elnökévé
választották a napokban megtartott genfi ülésen. ebből az
alkalomból dr. Czelnai Rudolf nyilatkozott az mti munkatársá-
nak a genfi ülészakon elfogadott meteorológiai
megfigyelőrendszer 1975-79-re szóló tervéről, valamint hazánk
szerepéről a világszervezet különböző csoportjaiban.

genfben egyszerre két ülést is tartottak. az első az észak-
atlanti óceáni megfigyelőállomások „sorsáról”, döntöttek. az
európai országok már 1954-ben megállapodtak, hogy az atlanti
óceán északi részén meteorológiai állomásokat létesítenek. a tenger-
szinti, magaslégköri megfigyeléseket eddig egyszerre kilenc hajó,
/négy amerikai, egy kanadai, egy norvég-holland, egy francia,
két angol/ végezte. az egyesült államok azonban bejelentette,
a szerződésből kilép, visszavonja négy megfigyelő állomását, el-
sősorban pénzügyi megfontolásokra való hivatkozással. ezért reñd-
kívüli ülést kellett összehívni, hiszen a tagállamok nem fogad-
ták el azt az amerikai indokot sem, hogy a műholdak szolgáltat-
tá adatok elegendőek, így szükségtelenné válnak a vízi-obszerva-
tóriumok. az értekezleten egységes álláspontot képviseltek a
nyugat-európai államok, más kontinens-beli tagországok és cseh-
szlovákia képviselői, miszerint továbbra is működtetni kella
megfigyelőállomásokat. ugyanakkor egy új szerződés megkötésére
is szükség van, mert az usa kilépése azzal a jogi következmények-
kel járt, hogy az egész 1954-ben kötött megállapodás felbomlott.
várhatóan 1974. július 1-től egy évig ideiglenes, 1975-től pe-
dig 15 évre szóló szerződés aláírására kerül sor. magyarország
ennek az észak-atlanti megfigyelőcsoportnak nem tagja, de a
mostani ülés lehetőséget ad arra, hogy hazánk és más európai
országok is a közeljövőben belépjenek a szervezetbe, részt ve-
gyenek az új szerződés előkészítésében. természetesen felmerül
az a kérdés is, milyen előnyökkel jár a csatlakozás a mi számunk-
ra? egyrészt a többnapos előrejelzések igénylik ezeket az ada-
tokat, másrészt ha csak a műholdak segítségével végeznék a meg-
figyelést, az adatok megszerzése bonyolultabbá válna. fontos in-
formációkat adnak ezek a hajók továbbá a légközlekedés számára
is.

/folyt.köv./
16.55/a

n - 35 -

NA 17⁰⁵

bb.53./ magyar elnököt....folyt./-a

a rendkívüli értekezletet követően ült össze a,, világ-
méretű meteorológiai megfigyelőrendszer,, munkaértekezlete.
a különböző megfigyelőrendszerek megvalósítása szempontjából
/műholdak, tengeri hajók, léggömbök stb/ jelentős az 1975-79.
közti időszak, amikor is nagymértékben megnő a meteorológiai
műholdakkal végzett megfigyelések szerepe. a tervek szerint
ekkor kerül pályára egy szovjet, egy közös európai, két ameri-
kai és egy japán geoszinkron műhold, továbbá néhány polaris
pályán keringő műhold, amellyel méri majd a hőmérsékletet és
a légnedvesség eloszlását a föld légkörének szinte minden körze-
tében. e munkacsoport - amelynek elnökévé választották dr.czelnai
rudolfot, az omsz elnökhelyettesét - meghatározta ennek az öt-
ves időszaknak legfontosabb feladatait, amelyeknek megvalósítá-
sában és a részletek kidolgozásában sok munka vár a magyar mete-
orológusokra is./mti/

--

bb. 54. apró antal,

k pá ág szó

1973. június 13.

az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta felipe solari
swayne-t, a perui köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagyköve-
tét aki a közelmúltban adta át megbízólevelét./mti/

--

bb. 55. magyar-jugoszláv rádió és televízió egyezmény

k /pá ág szó

1973. június 13.

miladin perovics, a jugoszláv rádió és televízió elnöke és
tömpe istván, a magyar rádió és televízió elnöke szerdán az mrt szék-
házában aláírta a két intézmény öt évre szóló együttműködési egyez-
ményét. az egyezmény bővíti a prózai és zenei műsorcsereit, munkatár-
sak, forgatócsoportok kölcsönös kiküldését és előirányozza közzé-
adású filmek készítését.

az aláírásnál jelen volt a külügyminisztérium képviselője, va-
lamint dr. ziga vodusek, budapesti jugoszláv nagykövet./mti/

--

17.00/ág

- 36 -

MF 1710

bb. 56. a magyar néprajzi társaság tisztújító közgyűlése

ms/tr ág szó

1973. június 13.

a magyar néprajzi társaság szerdán ortutay
gyula akadémikus elnöklésével az akadémián tartotta 85. közgyűlését.
az elnöki megnyitó után ujjváry zoltán népszokások formai és funkci-
onális változásának kérdéseivel címmel tartott előadást, majd földes
lászló főtitkár beszámolt a társaság múlt évi munkájáról. a közgyű-
lésen adták át szücs sándornak, a karcagi nagykun múzeum nyugalmá-
zott igazgatójának a györffy istván emlékérmét, a magya néprajz tu-
domány legmagasabb elismerését. a jankó jános díjat, mellyel a legé-
redményesebb fiatal kutatókat jutalmazzák, kósa lászló, az mta nép-
rajzi kutatócsoportjának munkatársa nyerte el.

a közgyűlés újra választott a a tisztikart, amelynek elnöke
ortutay gyula akadémikus, ügyvezető alelnöke balassa iván
lett. a főtitkár hofer tamás./mti/

--

bb.57. sinvizsgáló laboratórium bemutatója a józsefvárosi
pályaudvaron

1/kt/fk/a/sb/la

1973. június 13.

a közlekedéstudományi egyesület rendezésében szerdán ultra-
hangos sinvizsgáló laboratóriumot mutattak be a szakembereknek
budapest józsefvárosi pályaudvaron.

eddig a sínekben levő esetleges repedéseket vagy ütési
hibákat kézi erővel mozgatott pályakocsira szerelt berendezés-
sel vizsgálták a vasutnál. a most bemutatott új, hazai gyártmá-
nyu, korszerű laboratóriumi kocsi elhelyezett nagyteljesítmé-
nyű ultrahangos berendezés 15-20 kilométeres utazási sebesség
közben végzi ezt a munkát. a vagon alvázára szerelt vizsgáló-
fejek bocsátják ki az ultrahangot, amelynek visszhangját a kocsi-
ban elhelyezett külön regisztráló berendezés rögzíti, a kapott
hangokat látható jelekké változtatva filmre veszik, a később
erről állapítják meg a sínekben levő hibák helyét.

az új berendezés értéke körülbelül 3 millió forint, viszont
segítségével 50 dolgozó egy évi munkáját mindössze ötven elvégzik
mégpedig négy hónap alatt. /mti/

--

17.05/a

- 37 -

MF 1710

kbb. 58. Ülést tartott a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének titkársága

k tr ág sző

1973. június 13.

a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének kibővített titkársági ülésén garamvölgyi józsef művelődési miniszterhelyettes tájékoztatta a megjelenteket arról, hogy ognyenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára megromlott egészségi állapotára való tekintettel kérte a művelődésügyi minisztert, főtitkári funkciójától mentse fel, és támogassa nyugdíjazási kérését.

a művelődésügyi miniszter ognyenovics milán kérésének eleget téve felmentette főtitkári tisztsége alól, és intézkedett nyugdíjazása ügyében. egyidejűleg a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége ügyeinek vitelével - a főtitkári funkció betöltéséig - gyurok györgyöt, a szövetség titkárát bízta meg. a szövetség titkársága, valamint az országos választmány - amely június 12.-én rendkívüli ülést tartott - tudomásul vette a művelődésügyi miniszter döntését, jegyzőkönyvben méltatta ognyenovics milán érdemeit, megköszönte főtitkári funkciójában több mint 15 éven át végzett fáradhatatlan munkáját. gyurok györgy titkár átvette a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége ügyeinek vitelét./mti/

bb. 59. ismét megindult a termelés a pécsi rostműbörgyárban - még az idén ujjaéptik a tűzpusztította raktárt

vid/ kz ág la

1973. június 13.

csaknem 60 órai kényszerszünet után szerdán délután három órakor ismét megindult a termelés a pécsi börgyár rostműbör-üzemében, amelynek ezer légköbméteres készáru raktárában hétfőn hajnalban tűz pusztított. a gyár szakiparosai helyreállították a raktárral szomszédos gyártócsarnok sérült közműhálózatát. a kényszerű üzemszünetet kihasználva több esedékes karbantartási munkát is előbbre hoztak, így a tűz miatti állás idővesztésége megtérül.

megkezdtek a leégett raktár vasszerkezeti elemeinek szétzedését, eltávolítását is. a gyár vezetősége már tárgyal a kivitelező vállalattal, hogy még az idén ujjaépítsék a hat éve termelő modern rostműbörgyár tönkrement készáru raktárát. addig a nyersroost - raktár egy részét használják erre a célra.

a milliós kárt okozó tüzeset körülményeinek vizsgálatát a hatósági szervek folytatják./mti/

17.30/ág

- 38 -

MA 1740

a szerkesztőségek figyelmébe!

a/la

1973. június 13.

mai bb.35. számú hírünk/ nemes dezső látogatása.../ utolsó mondata után az alábbiakat kérjük beiktatni:

az aktivaértekezlet után nemes dezső megtekintette az épülő diósgyőri városközpontot, az új megyei könyvtárat, majd pedig a miskolci december 4. drótművekbe látogatott. /mti/

bb. 60 a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ág la

1973. június 13.

33. délelőtt vette a kocsit, délután gázolt
34. orgonahangverseny tihanyban
35. nemes dezső látogatása miskolcon
36. kádár jános fogadta az indiai kp elnökét
37. testezés - egészségvédelem konferencia
38. a vasas szakszervezet vezetőségének kv-ülése
39. népfront-tájékoztató miskolcon
40. a vas megyei tanács vb-ülése
41. a textilipari szakszervezet elnökségi ülése
42. olaszországba utazott az mrt szimfonikus zenekara
43. javítás az 1. sz. hírre
44. környezetvédelmi sajtótájékoztató
45. mohácsi farostlemezgyár
46. kis színházi évad baján
47. öntözés
48. megégett a korai meggy
49. óvári miklós szakszervezeti vezetőkkel tanácskozott
50. nigériai művészegyüttes
51. új műsor a rádióban
52. eskütétel
53. meteorológiai világszervezet
54. apró antal fogadta az új perui nagykövetet
55. magyar - jugoszláv rádió-és televízió egyezmény
56. a néprajzi társaság tisztújító közgyűlése
57. sinvizsgáló laboratórium
58. a délszlávok szövetség titkárságának ülése
59. pécsi rostműbörgyár
60. hírjegyzék

/mti/

--

18.00/ág

- 39 -

MA 1920

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 35.sz. számú hírünkhöz/ nemes dezsó látogatása.../ korábban adott potlást m o d o s í t j u k . a potlás szövege helyesen a következő:

az aktivaértekezlet után nemes dezsó megtekintette azépülő diosgyőri városközpontot, valamint az új megyei könyvtárat.

/mti/ / a látogatás a drotművekben elmaradt./

bb. 63. időjárásjelentés

gg/e la

1973. június 13.

a meteorológiai intézet jelenti június 13-án, szerdán 19 órakor:

nyári idő

várható időjárás csütörtök estig: nappali felhőképződés, inkább csak a dunántúlon szórványosan záporok, zivatarok. mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati szél. meleg nyári idő.

Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 25-29 fok között. /mti/

bb. 62. nemzetközi könyvkiállítás nyílt budapesten

gk ág la

1973. június 13.

a szocialista országok közlekedési könyvkiadóinak konferenciája budapesten tanácskozik.

a négynapos konferencia alkalmából szerdán a bajcsy-zsilinszky uti, korszerűsített műszaki könyvklubban reprezentatív nemzetközi könyvkiállítás nyílt meg, nyolc ország 13 kiadójának csaknem 400 közlekedési szakkönyvből. az izlésesen rendezett kiállítás ünnepélyes megnyitóján solt sándor, a műszaki könyvkiadó igazgatója köszöntötte a külföldi és a hazai vendégeket, majd rödőnyi károly, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese nyitotta meg a bemutatót. egyebek között utalt arra, hogy a kiállítás remélhetőleg intenzívebbé teszi a szocialista országok műszaki-közlekedési eredményeinek kölcsönös megismerését és jó tapasztalatcsere-fórumul szolgál a szocialista országok még hatékonyabb műszaki együttműködéséhez./mti/

19.26/e

- 40 -

NA 1940

bb. 64. csütörtökön összeül az országgyűlés

1 ms/pá/e zs la

1973. június 13.

mint jelentettük, az elnöki tanács az alkotmány 22. paragrafusának /2/ bekezdése alapján az országgyűlést csütörtökön délután 11.00 órára összehívta. az országgyűlés elnökétől kapott tájékoztatás szerint előreláthatóan az ülésnap napirendjére kerül az 1972. évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat. /mti/

bb. 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

la/e

1973. június 13.

- 61. a szerkesztőségek figyelmébe: a nemes dezsó látogatásra le-
- adott javítás módosítása
- 62. nemzetközi közlekedési könyvkiállítás
- 63. időjárásjelentés
- 64. csütörtökön összeül az országgyűlés
- 65. hírjegyzék

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz Antal
Lakatos Erzsébet

21.15/e

- v é g e -

NA 2/20

- 41 -

t